

Ο ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ

«Όποιος δέν διακρίθηκε σέ δικά του έργα,
είναι άνάξιος νά κατηγορεί έργα άλλων».

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

M

ΑΠΡΙΛΗΣ — ΙΟΥΝΗΣ 1980

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄
ΑΡΙΘΜΟΣ 4

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
 ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
 ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συντάσσεται από 'Επιτροπή

Υπεύθυνος:

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ
 Συλλόγου

Γραφεῖα περιοδικῶ:

Γεωργίου Β' 13 Ἰωάννινα

Τηλεφ. (0651) 28020

Διεύθυνση γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ
 περιοδικῶ «Καθρέπτης»-Ἀλληλογραφία

Θανάσης Α. Πατούρας

Νεοφ. Δούκα 6 - Ἰωάννινα

Τηλεφ. (0651) - 24164

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἑσωτερικοῦ Δρχ.: 300

Ἐξωτερικοῦ Δολ.: 20

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

α) **ΙΩΑΝΝΙΝΑ:**

ὁ Ταμίας τοῦ Συλλόγου

Κώστας Θ. Νίκου

Μανωλιάσσης 53

Τηλ. (0651) 31.609

β) **ΑΘΗΝΑ:**

Κώστας Χρ. Γιωτάκης

Ἑλλης 28 - Αἰγάλεω

Τηλ. (01) 5985462

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γιῶργος Δ. Ἀναστασίου

Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου

Ἀντώνης Δ. Ἀντωνίου

Κώστας Ε. Σιώτος

ΠΑΣΧΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΑΣΧΑ

“Όλο φῶς, ὅλο ζωή, ὅλο χαρᾶς τραγούδια καὶ φυσικά στό σουβλί ὁ ὀβελίας.

Ἐκεῖ στὸν κῆπο στό καταπράσινο γρασίδι μὲ τὸ γραμμόφωνο στὴ διαπασῶν καὶ τὰ κοριτσόπουλα νὰ στροβολίζονται στό ρυθμὸ τῆς Καραγκούνας καὶ τῆς Γερακίνας.

Οἱ μεγάλοι ἔχουν «δουλειά». Στρυφογουρίζουν τὸ κασιόκι στὴ σούβλα, τσουγκρίζουν τ, αὐγά καὶ πίνουν τὸ σκλουπιώτικο τσίπουρο. «Χριστὸς Ἄνέστη ἀδελφοί».

στὴ “Όλοι λάμπουν, γιατί φωτεινὴ θέλουμε τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Ἄφθονία σὲ ὅλα.

Τὸ δειλινὸ σὰν ἔρθει καὶ τελειώσει ἡ ἀπογευματινὴ λειτουργία, ὅλοι στό χορὸ.

Εἶναι ἡ τρίτη μέρα τῆς Λαμπρῆς καὶ ὁ «γενικός» χορὸς προκαλεῖ νιούς καὶ γέρους, νέες καὶ γερόντισσες, ἀδελφωμένους στό πατροπαράδοτο τραγούδι.

«Κάτω στὰ Γερσόβλημα, ματάκια - ματάκια

καὶ στὸ Χριστοῦ τὸν τάφο, μὰ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη».

Τραγουδοῦν ὅλοι μαζί —τραγουδοῦν ξένοιαστα καὶ ὁ ἀντίλαλος ξεπερνᾷ τὴ χαράδρα τοῦ Ἄραχθου καὶ τὸ φαράγγι τῆς Στενούρας μέχρι ἀπέναντι στοὺς Χουλιαράδες καὶ τὴ Γκούρα.

Μεγάλο καὶ χαρμόσυνο εἶναι τὸ γεγονὸς τῆς Ἀνάστασης τοῦ Κυρίου ποὺ συμβαδίζει μὲ τὸν ἐρχομὸ τ' Ἀπρίλη καὶ τῆς Ἀνοιξης.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Προτού μπ'ω στο θέμα μου, σάν 'Αμπελοχωρίτης, αισθάνομαι τήν υποχρέωση νά απευθύνω τὰ πιδ θεριμά και ειλικρινή μου συγχαρητήρια στο Δ.Σ. του Συλλόγου 'Αμπελοχωριτών, που είχε τήν εμπνευση και τήν τόλμη νά επανεκδώσει: τὸ περιοδικό «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ», ἀλλά και χαίρομαι, γιατί πραγματοποιήθηκε και μιὰ δική μου επιθυμία, που τήν εκφράζω σέ άρθρο μου που δημοσίευσα τὸν περασμένο χρόνο στην τοπική ἐφημερίδα «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ», με τὸν τίτλο «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ».

Με τήν εὐκαιρία τὸ Γ' τεύχος τοῦ περιοδικοῦ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ», ἐκδίδεται: τὸν μῆνα 'Απρίλιος τοῦ φετεινοῦ χρόνου, που τὸ μῆνα αὐτὸ γιορτάζουμε και τὸ Πάσχα, δηλ. τήν 'Ανάσταση τοῦ Χριστοῦ, σκέφτηκα ὅτι, σάν παπᾶς και σάν ἀρμοδιότερος —τάχα— ἀπὸ κάθε ἄλλον, νά γράψω λίγες σκέψεις γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα.

'Αλλὰ και πάλι: προτού ἀναφερθῶ στοῦ πῶς γιορτάζεται: τὸ Πάσχα στοῦ Χωριό, που ἄλλωστε, λίγο - πολύ, ὅλοι γνωρίζουμε θεώρησα σκόπιμο νά γράψω, με κάθε δυνατὴ συντομία, μερικὰ γενικότερα πράγματα γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα, που πιθανόν μερικοί νά μὴ τὰ γνωρίζουν, σάν μὴ ἐντυφῆσαντες πάνω σ' αὐτά.

'Η λέξη «πάσχα» σημαίνει: διάβαση ἀπὸ ἓνα τόπο ἢ ἀπὸ ἓνα γεγονός σέ ἄλλο και ἔρಿಸκεται: σὰ λεξιλόγια ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Καί ὅχι: μόνο σάν σκέτη, λέξη πάσχα, ἀλλὰ σάν

γιορτὴ τοῦ Πάσχα.

Οἱ ἱστορικοί ἀναφέρουν ὅτι: ἡ γιορτὴ τοῦ Πάσχα ἔχει: τήν ἀρχή της: στην Αἴγυπτο. Οἱ Αἰγύπτιοι: ἐπὶ Φαραώ, γιόρταζαν τὸ Πάσχα τὴν ἡμέρα τῆς «ἐαρινῆς ἰσημερίας», τότε δηλαδή ἡ μέρα ἀρχίζει νά γίνεται μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ νύχτα και τὴν ὀνόμαζαν γιορτὴ τοῦ «Πισάχ» δηλ. διάβαση τοῦ 'Ηλιου ἀπὸ τὸν 'Ισημερινό.

Οἱ 'Εβραῖοι ἐπίσης μετὰ τὴ φυγὴ τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ὕστερα ἀπὸ μακροίωνα αἰχμαλωσία, μαζί με ἄλλα ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων, διατήρησαν και τὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα —'Εβραϊστὶ Πισάχ— και γιόρταζαν τὴν 1η τοῦ μῆνα Νισάν ('Απρίλης), που θεωροῦνταν ἀπ' αὐτοὺς σάν ἡμέρα τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας. 'Αλλὰ σέ ἀντίδραση πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τους Αἰγυπτίους τὴν εἶχαν ἀφιερωμένη και τὴ γιόρταζαν σέ ἀνάμνηση τῆς ἀπελευθέρωσης των ἀπὸ τοὺς Αἰγύπτιους και προπαντὸς στή θαυματουργικὴ διάβασή των ἀπὸ τὴν 'Ερυθρὰ θάλασσα. 'Αργότερα ὅμως οἱ 'Εβραῖοι μετατόπισαν τὴ γιορτὴ αὐτὴ κατὰ 13 ἡμέρες και τὴ γιόρταζαν στίς 14 τοῦ μῆνα Νισάν: ὅπως και σήμερα.

Τὴν παραμονή, λοιπόν, τοῦ 'Εβραϊκοῦ Πάσχα, ἡμέρα Παρασκευὴ οἱ 'Εβραῖοι σταύρωσαν τὸ Χριστό, γι'αὐτὸ και τὸ Εὐαγγέλιο λέγει: «Οἱ οὖν 'Ιουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνη: ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν' ἦν γάρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου...».

“Όπως δὲ μᾶς ἀναφέρει: ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, ἡ σύμπτωση αὐτῆ, δηλ. τὸ νὰ σκυρωθεῖ ὁ Χριστὸς τὸ Ἰουδαϊκὸ Πάσχα, ἔγινε ἡ ἐάση τῆς γιορτῆς τοῦ Χριστιανικοῦ Πάσχα. Μάλιστα δὲ ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια κ: ἐφ’ ὅσον ἀκόμα δὲν εἶχαν διαμορφωθεῖ Χριστιανικὲς Κοινοτήτες μετ’ Ἐπισκόπων καὶ Πρεσβυτέρων, τὸ χριστιανικὸ Πάσχα γιορτάζονταν μαζὶ μετ’ Ἑβραϊκῶν, μετ’ τῆ διαφορά ὅτι: οἱ Χριστιανοὶ τὸ εἶχαν ἀφιερωμένον στὴ διάβαση ἀπὸ τοῦ θανάτου στὴ ζωὴ, καθ’ ὅσο ὁ Χριστὸς εἶχε ἀναστηθεῖ καὶ προσέδιδαν σ’ αὐτὸ χαρμόσυνο χαρρακτῆρα.

Τέλος ὁ διαχωρισμὸς ἔγινε τὸ 2 μ.Χ. ὁπότε ἡ Α’ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καθόρισεν ὡς ἡμερομηνία τῆς γιορτῆς τοῦ Πάσχα τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὴν πανσέληνον τῆς ἑαρινῆς ἡμερίδας, ὅπως ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον. Γιαυτὸ ἡ γιορτὴ τοῦ Πάσχα εἶναι κινητὴ γιορτὴ.

Εἶναι καιρὸς ὅμως νὰ εἰπῶ καὶ λίγα λόγια γιὰ τὸ πῶς γίνεται τὸ Πάσχα στὸ Χωριό. Θυμᾶμαι: τίς ἀγρυπνίες ὅλη τὴ Μεγάλῃ Βδομάδῃ πού γέμιζε ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ κόσμον καὶ μετὰ τὴν ἐπίθλησιν παρακολουθοῦσε τίς ἀκολουθίες. Τῆ Μ. Πέμπτη μετὰ τὰ 12 Ἑθαγγέλια πού ἔβγαινε ἡ σταύρωση. Τῆ Μ. Παρασκευῇ πού ὄλα τὰ παιδιὰ μετὰ τὴν ἐπίθλησιν κάποιου ἡλικιωμένου στόλιζαν τὸν Ἐπιτάφιο καὶ τὸ βράδυ μοιρασμένα σὲ «γχαρούπ» φάλλανε τὸν ἐπιτάφιο θρῆνον. Τὸ δὲ συγκινητικότερον, ὅπως θυμᾶμαι ἦταν ὅταν κατὰ τὴν ἔξοδο τοῦ ἐπιταφίου καὶ τὴ μεταφορά του στὸ Νεκροταφεῖο τοῦ Χωριοῦ

στὴν Ἁγία Παρασκευῇ, ἀκολουθοῦσε ὅλο τὸ ἐκκλησίασμα κρατώντας στ’ ἀχέρια ἀναμμένες κόκκινες λαμπάδες κ: ἐνῶ οἱ φαλτάδες ἐφάλλαν τὸ Δοξαστικὸ «Σέτὸν ἀναβαλλόμενον τὸ Φῶς...» ὁ λαὸς παρακαλοῦσε τὸ Χριστὸ νὰ τοὺς ἐλεήσει φάλλοντας τὸ «Κύριε ἐλέησον», πού μονολεκτικὰ τὸ ἔλεγον «Κυργιαλέησον», πράγμα πού στίς πόλεις δὲν συμβαίνει.

Τὸ βράδυ δὲ τῆς Ἀναστάσεως, πού ἡ καμπάνα σήμαινε τότε στίς 3 μετὰ τὰ μεσάνυχτα, τότε ἦταν πού δὲν ἔμενε κανένας στὸ σπίτι: ἐκτὸς ἀπὸ κανέναν θορυβῶ ἀρρωστο. “Όλοι: μετ’ ἄσπρες τώρα λαμπάδες ἀναμμένες μέγαλες μέχρι πού τελείωνε ἡ λειτουργία, ἐνῶ στίς πόλεις μόλις ἀκούει τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» ἀδείαζουν οἱ ἐκκλησίες, γιὰ νὰ θορυβῶν ὕστερον στὸ χαγιάτι τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ εὐχηθοῦν ὁ ἕνας τὸ ἄλλο μετὰ χεῖραφία «Χριστὸς Ἀνέστη καὶ χρόνια πολλά».

Τὸ ἀπόγευμα δὲ τῆς Κυριακῆς, ὅσο καὶ τῆς Δευτέρας καὶ τῆς Τρίτης ἡμέρας τοῦ Πάσχα μετὰ τὸν Ἑσπερινὸ πού διαβάζονταν στὴν Ἐκκλησία, μαζεύονταν ὅλοι: στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ, πού εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη κ: ἐπιπλέον γενικὸ χορὸ μέχρι ἀργὰ τὸ βράδυ.

Πάντως, σὲ σχέση μετὰ τὴν πόλιν τὸ γεγονὸς εἶναι ἕνα. Στὸ χωριὸ ὁ Χριστιανὸς καταλαβαίνει κ: εὐχαριστεῖται Πάσχα. Γιαυτὸ καὶ οἱ Ἀμπελοχωριῖτες ὄχι μόνο αὐτοὶ πού μένουσιν ἐντὸς τῆς Γιάννης, ἀλλὰ κ: ἀπὸ τὴν Ἀθήνα κ: ἀπ’ ἄλλου, Πάσχα κάνουν στὸ χωριό.

ΠαπαΚΩΣΤΑΣ ΜΗΛΩΜΕΝΟΣ

καθρέπτης

επιστολες

Ἀθήνα: τῆ 16-6-80

Π ρ ὶ ς

Τὸ περιοδικὸ «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

Συγχαίρω τόσο τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου, ὅσο καὶ τὴν Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν ὠραία πρωτοβουλία νὰ ἀναδιώσουν τὸν «Καθρέπτην» ποῦ ἔτσι ἀποδείχτηκε ἐφτάψυχος καὶ τοῦτο γιατί ὁ καθένας μας, ὁ κάθε Σκλουπιώτης τὸν ἔχει ἀνάγκη, θέλει νὰ τὸν στήνει ἐκεῖ μπροστά του καὶ νὰ καθρεφτίζεται τόσο ὁ ἴδιος, ὅσο καὶ νὰ βλέπει μέσα ἀπὸ τὴς γραμμὲς του νὰ περνᾷ ἡ ζωὴ τοῦ χωριοῦ του, ὄχι μὲ τὰ στενὰ γεωγραφικὰ του ὅρια τοῦ Στενοῦ, τῆς Πολιτσᾶς, ἀλλὰ τῶν συγχωριανῶν του σ' ὅλο τὸν κόσμο. Φαντάζεσαι: μὲ τί λαχτάρα τὸν περιμένουν οἱ ξενιτεμένοι, ὄχι μόνο οἱ πολὺ μακρινοί, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι: ἐδῶ γύρω γιὰ νὰ μάθουν τὰ νέα, ἀλλὰ καὶ τὰ παλιά, τὰ σπουδαία ἀλλὰ καὶ τὰ ἀσήμαντα, τὰ σοβαρὰ μαζὶ μὲ τὰ εὐτράπελα καὶ νὰ γευθοῦν τὸ ἀξιόλογο σκλουπιώτικο «πνεῦμα». Γιατὶ ἔχουν τέτοιο οἱ Σκλουπιῶτες ξέρουν νὰ ἀλληλοπειράζονται ἔξυπνα καὶ χωρὶς παρεξηγήσεις, γιατί διαθέτουν τὴν γνήσια φλέβα τῆς λαϊκῆς θυμοσοφίας.

Ἐποῦτος ὁ ξαναγεννημένος «Καθρέπτης» δὲν μοιάζει σ' ἐμφάνιση μὲ

τὸν φτωχὸ πρόγονό του, εἶναι πολὺ γιαιλιστερός καὶ περιποιημένος. Ὁμως θὰ χρειστῆ ἀρκετὴ προσπάθεια γιὰ νὰ φθάσει καὶ νὰ ξεπεράσει τὴ σπιρτάδα ἐκείνου τοῦ μοναδικοῦ καὶ ἀνεπανάληπτου «φύλλου». Πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἢ ὕλη καὶ καταφανῆς ἢ βελτίωσης ἀπὸ τὸ ἕνα τεῦχος στὸ ἄλλο. Εὐλκιρινῆ καὶ θερμὰ συγχαρητήρια καὶ εὐχὲς γιὰ μακροήμερευση.

Χρ. Κ. ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΗΣ

Ἀθήνα 6 Ἰουνίου 1980

Π ρ ὶ ς

Τὸ περιοδικὸ τοῦ Συλλόγου μας

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

Ἰωάννινα

Ἐπῆρα τὰ δύο τεύχη τῆς ἐκδόσεως «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ» καὶ ὁμολογῶ ὅτι: ἔμεινα κατενθουσιασμένος.

Συγχαρητήρια, συγχαρητήρια σὲ ὅλους αὐτοὺς ποῦ ἐργάστηκαν καὶ ἐργάζονται γιὰ τὴν μεγάλη αὐτὴ ἐπιτυχητὴ ἐκδοσὴ.

Εὐχομαι νὰ ἀγαπηθεῖ καὶ νὰ διαδάζεται ἀπ' ὅλους τοὺς χωριανούς ὅπου κ' ἂν βρίσκονται.

Χρ. Δημοσθ. Ἀλεξίου

Μ.χ. Βόδα 215 - Ἀθήνα

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

«Σταφύλι μου κρουστάλλινο»

— Σταφύλι μου κρουστάλλινο, τὰ πού θὰ μείνεις θράδυ;

— Ἐσύ γιὰ μένα δὲν πονεῖς, τὰ τί ρωτᾷς πού μένω;

— Ν' ἀνάθεμα κι' ἂν δὲν πονῶ κι' ἂν δὲν ἀναστενάλω
κι' ἂν δὲν κρατῶ τ' ἀδιάβατα, ὅσο νὰ σ' ἀνταμώσω.

Βάνω τὸν ἥλιο στὰ βουνά, τὸ σταυραῖτό σουὲς κάμπους
καὶ τοῦ Μπαγιοῦ τὸ θροσερό, δάνω στὰ παραθύρια.

Παραθυρίτσια μ' ἀργυρά κι' ἀργυροκαρφωμένα
γιὰ πέστε τῆς κυρούλας σας νὰ ὀγειεὶ στὸ παραθύρι.

— Κυρούλα μας δὲν ἔχ' ἄδειά νὰ ὀγειεὶ στὸ παραθύρι
Φιάνει φαί τ' ἀφέντη μας, γιόμα νὰ γιοματίσει.

— Δὲν εἶμαι ν' ὄφιος νὰ τὴν πιῶ, δράκος νὰ τὴν ἀδράξω

Ἐγὼς εἶμ' ἕνα καλὸ πουλι κι' ἕνα ἄγριο χελιδόνι.

κι' ὅπ' εὖρω πέτρα κάθομα κι' ὅθ' εἶν' ἰσκιὲς κοιμᾶμα:

κι' ὅπ, εὖρω λαγαρὸ νερὸ πατάω καὶ τὸ θολώνω.

Κι' ὅπ, εὖρω κόρη ν' ὀμορφῆ, φιλῶ κι' ἀπέ διαβαίνω

κι' ὅπ' εὖρω κόρη ν' ἄσχημη, μουντζώνω καὶ διαβαίνω.

(Τὸ τραγούδι αὐτὸ σὲ περίπτωση πεθαμένου τραγουδιόταν καὶ σὰ μοιρολόγι).

«Στῆς Ἀλεξάνδρας τὸ βουνό»

Στῆς Ἀλεξά. . . στῆς Ἀλεξάντρας τὸ βουνό, στῆς Ἀλεξάντρας τὸ βουνό
 κανεῖς δὲν ἀνεβαίνει, κανεῖς δὲν ἀνεβαίνει. . .

Μουῖδὲ πουλί, μουῖδ' ἄνθρωπος μουῖδ' ἄγριο χελιδόνι.

Ἐαυθὴ κορὴ τ' ἀνέβαινε πλέγ (κ) οντας τὸ γαϊτάνι.

Πλέγ (κ) οντας κ: ἀναπλέγ (κ) οντας καὶ φιλοτραγουδώντας.

Κ: ὁ χρυσοκὸς ἀγνάντευε ἀπὸ ψηλὴ ραχοῦλα

Σέ ἴμαθα ἴμαθα κόρη μου πῶς εἶσαι φιλογέσρα

—Σέ ἴμαθα ἴμαθα χρυσοκὸ πού ἴσαι φιλοτεχνίτης

—Αὐτοῦ σοῦ στέλνω κόρη μου, μισὸ σκουλι λινάρι.

Νὰ φκιάσεις τρεῖς πουκάμισα καὶ τέσσερα μαντήλια

Κ: αὐτοῦ σὰ λαγαρίσματα (ἢ προσχολάσματα) δικό μου μαντηλάκι:

—Αὐτοῦ σοῦ στέλνω χρυσοκὸ μικρὸ δραμάκι: ἀσήμι:

νὰ φκιάσεις γκόλφι καὶ σταυρό, κουμπι καὶ δαχτυλίδι:

κ: αὐτοῦ σὰ λαγαρίσματα (ἢ προσχολάσματα) δική μου ἀραβώνα.

(Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι εἶναι γραμμένοι: μ' ἄρα τὰ λόγια, ἔπως τραγουδιέται. Οἱ ἄλλοι στίχοι τραγουδιούνται ἔπως οἱ πρῶτοι: μὲ τίς ἐπαναλήψεις τους).

Σημ.: Τὰ τραγούδια γράφτηκαν ἔπως μᾶς τὰ τραγούδησε ἡ Σοφία Ἰ. Σπύρου - Κιαφίρη, πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια.

Δ. Π.

ΟΙ ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΕΣ ΜΑΣΤΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΔΑΡΙΤΙΚΑ

ΚΩΣΤΑΣ Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Όδοντίατρος

Τό Άμπελοχώρι είναι ένα από τὰ πιό άγονα χωριά τῶν Τζουμέρκων. Τὰ λίγα χωράφια πού ἔχει δέν ἐπαρκοῦν νά θρέψουν τόσες ψυχές. "Ό,τι ἔγινε στίς πλαγιές μέ τὰ λίγα ἀμπέλια, πού πήρε καί τό ὄνομα,, καί μέ τὰ λίγα χωράφια, εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης ἐργατικότητας τῶν κατοίκων.

Ἡ κτηνοτροφία καί αὐτή λιγοστή. Καί ἔτσι ἡ ἀνάγκη γιά ἐπιβίωση ἀνάγκασε τοὺς κατοίκους νά στραφοῦν σ' ἄλλα ἐπαγγέλματα. Καί πολλοί ἀπ' αὐτοὺς νά Ξενητεutoῦν.

Τό κύριο ἐπάγγελμα τῶν χωριανῶν μας ἦταν τοῦ κτίστη, τοῦ μάστορα ὅπως λέγανε.

Καί ὅλα αὐτὰ μέχρι τό 1945 - 50. Ἀπό τό 1950 καί ἔπειτα ἀρχίζει νά ἀλλάζει ἡ ἐπαγγελματική σύνθεση τοῦ χωριοῦ. Οἱ Σκλουπιῶτες στέλνουν τὰ παιδιά τους γιά γράμματα. Σήμερα εἶναι τό μοναδικό χωριό στά Τζουμέρκα πού ἔχει τόσους ἐπιστήμονες, ἐγκατεστημένους στήν Ἀθήνα, στά Γιάννινα καί σ' ἄλλες πόλεις τῆς Ἑλλάδας. Καί ἡ μόρφωση δέν δίνεται ἀπό τοὺς γονεῖς μόνο στά ἀγόρια ἀλλά καί στά κορίτσια. Καί ἔτσι τό Σκλοῦπο ἔχει καί πολλές ἐπιστημόνισσες.

Υπάρχουν ἀκόμη λίγοι τῆς γενιᾶς τοῦ '40 πού ἔχουν τό ἐπάγγελμα τοῦ κτίστη. Ἀλλά ὅπως φαίνεται ὕστερα ἀπό λίγο τό ἐπάγγελμα τοῦ κτίστη ἀπό τό Σκλοῦπο θά ἐκλείψει.

Οἱ Σκλουπιῶτες μαστόροι ἦτανε καί εἶναι ἀπό τοὺς φημισμένους μαστόρους στήν Ἠπειρο. Μεγαλοπρεπεῖς καί ὡραῖες ἐκκλησίες, ὕψηλά θαυμάσια καμπαναριά, θολωτές γέφυρες καί τέλος τὰ ὡραιότατα σπίτια τοῦ χωριοῦ μας, εἶναι δημιουργήματα τῶν Σκλουπιωτῶν. Καί νά σκεφθεῖ κανεῖς, οὔτε ἀρχιτέκτονες οὔτε μηχανικοὶ τοὺς ὡδήγησαν στό νά δημιουργήσουν αὐτὰ τὰ ἀριστουργήματα τέχνης. Εἶχαν ὡδηγὸ τὴν ἔμφυτη ἰδιοφυῖα τους. Οἱ παράτολμες ὕψηλές γέφυρες καί τὰ θολωτὰ τόξα στίς ἐκκλησίες καί τὰ καμπαναριά δείχνουν ὅτι εἶναι συνεχιστές τῆς Βυζαντινῆς τέχνης καί κατὰ τὴν γνώμη μερικῶν ἀρχαιολόγων τῆς ἀρχαίας κλασσικῆς τέχνης.

Στό χωριό μας υπάρχουν θαυμάσιες κατασκευές πού εἶναι πράγματι ἔργα τέχνης. Νομίζω ὅτι ἡ ἀξιολόγηση αὐτῶν τῶν δημιουρ-

γημάτων είναι έργο τῶν μηχανικῶν καὶ τῶν ἀρχιτεκτόνων πού τὸ χωριό μας ἔχει ἀρκετούς.

Οἱ Σκλουπιῶτες ἦταν πάντα θαυμάσιοι πελεκάνοι. Δουλεύουν τὴν πέτρα καὶ τῆς δίνουν ὠραία σχήματα, καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὸ καλέμι, τὴ γωνιά, τὸ χέρι καὶ χωρὶς τὰ σύγχρονα μέσα.

Οἱ μαστόροι αὐτοὶ ξεχώριζαν γιατί εἶχαν ἔμφυτο καλλιτεχνικό ταλόντο.

Στὴν πρόθεσή μου δὲν εἶναι ἡ ἀξιολόγηση τοῦ ἔργου τους, γιατί δὲν εἶμαι ὁ ἀρμόδιος, ἀλλὰ νὰ γράψω λίγα γιὰ τὴ Ζωὴ καὶ τίς συνήθειες τῶν μαστόρων τοῦ χωριοῦ καὶ γιὰ τὴν συνθηματικὴ τους γλώσσα τὰ Κουδαρίτικα.

Γνωρίζω ὅτι μιὰ τέτοια λαογραφικὴ μελέτη χρειάζεται καὶ βοηθήματα καὶ χρόνο, καὶ νᾶσαι εἰδικός καὶ ὄχι ἐρασιτέχνης. Ἄλλὰ νὰ ἀναταράξεις τὰ λιμνάζοντα νερά, νὰ κάνεις μιὰ ἀρχή, νὰ κεντρίξεις τὸν ταλαντοῦχο καὶ εἰδικὸ νὰ συνεχίσει, εἶναι καὶ αὐτὸ μιὰ προσφορά.

Μόλις ἔμπαινε ἡ ἀνοιξη καὶ ξάνοιγε ὁ καιρός, οἱ μαστόροι ἔφκιαναν τίς παρέες τους καὶ ξεκίναγαν σάν τὰ ταξιδιάρικα πουλιὰ γιὰ δουλειά. Ἐφταναν σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Μὰ τὰ παλαιότερα χρόνια πήγαιναν στὰ Βλαχοχώρια, στὴν Αἰτωλοακαρνανία, στὸ Καρπενήσι, στὸ Βάλτο καὶ μερικοὶ ἔφταναν στὴν Πελοπόννησο καὶ μακρύτερα.

Πήγαιναν κατὰ κανόνα σὲ πλούσια χωριά πού οἱ κάτοικοι ἔφκιαναν μεγάλες οἰκοδομές. Ἡ παρέα ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τὸν ἀρχιμάστορα πού ἦταν καὶ ὁ ἀρχηγός τῆς παρέας. Αὐτὸς διηύθυνε τὸ «μπλούκι», αὐτὸς ἐρχόταν σὲ συμφωνίες μὲ τὸ ἀφεντικὸ καὶ αὐτὸς εὔρισκε πού πρέπει νὰ ταξιδέψουν. Μετὰ τὸν ἀρχιμάστορα ἦταν οἱ ἄλλοι μαστόροι, ἰσάξιοι βέβαια τοῦ ἀρχιμάστορα, ἀλλὰ τοῦτος ἦταν ὁ πιὸ εὐπνιος. Ἦταν ἔπειτα αὐτοὶ πού ἄρχιζαν νὰ μαθαίνουν τὴν τέχνη καὶ τοὺς ἔβαζαν στὸ χτίσιμο στὸ μέσα μέρος τοῦ τοίχου. Τέλος τὰ μουλαροπαῖδια ἦταν τὰ παιδιὰ πού φόρτωναν τὰ ζῶα καὶ μετέφεραν τὰ ὑλικά, τὸν ἄμμο τὴν ἀσβέστι τίς πέτρες, τὴν πλάκα... καὶ φρόντιζαν γιὰ τὰ ζῶα γενικά.

Τὰ «μαῦρα» τὰ λασποπαῖδια ἔφκιαναν τὴ λάσπη καὶ τὴν πήγαιναν στοὺς μαστόρους πού ἔχτιζαν. Ἦταν ἡ πιὸ κουραστικὴ δουλειά. Ἐβαζαν ἐκεῖ ἐκτός ἀπὸ τὰ παιδιὰ πού πρωτόβγαιναν στὸ ἐπάγγελμα καὶ ἐκείνους πού δὲν τοὺς ἔκοβε ἀπὸ τοῖχο.

Ἦταν ἡ πιὸ πικρὴ ἐμπειρία γιὰ τὸν πρωτόβγαλτο. Ἦταν τὸ πρῶτο βάπτισμα γιὰ τὴ σκληραγώγηση τοῦ μελλοντικοῦ μάστορα. Ὁ-

ποιος δὲν κουβάλησε λάσπη καὶ δὲν ἄκουσε τίς λοιδωρίες τοῦ μάστορα καὶ ἐκεῖνα.

«Λάσπη τὸ σταυρό σου . . .»

«Κουνήσου μπασμάδι . . .»

δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβει τὴ σωματικὴ ἐξουθένωση τοῦ λασπόπαιδου.

Τρανὴ μαρτυρία τῆς σκληρῆς δουλειᾶς αὐτῶν τῶν παιδιῶν ἦταν ἡ ἀπειλὴ τῶν μανάδων μας.

«Μὴν διαβάζεις καὶ θὰ σὲ στρώσω ἐγὼ στὴν κοπάνα καὶ βλέπεις πόσα παίρνει ὁ σάκκος . . .»

Αὐτὸ ἦταν ἄρκετὸ γιὰ νὰ φέρει σὲ Θεογνωσία τοὺς μικροὺς ταραξίες τοῦ χωριοῦ.

Ἐνίοτε ἡ ἐμπειρία αὐτὴ ἦταν καὶ μέσο σωφρονισμοῦ καὶ παιδαγωγικῆς τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων, μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα. Ἐὰν κανένα γυμνασιόπαιδο τῶριχνε καὶ λίγο ἔξω στὰ Γιάννινα καὶ ἡ ἐπίδοσή του δὲν ἦταν ἡ πρέπουσα, περνοῦσε ἀπὸ τὸ σχολεῖο τῆς κοπάνας. Μιὰ κουβέντα νᾶλεγε ὁ Γυμνασιάρχης ἢ ὁ καθηγητὴς στὸν σκληραγωγημένο πατέρα, ὅτι τὸ παιδί του ξεστράτισε, τότε τῶκοβε ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ τῶπαιρνε μαζί του. Ἐχανε βέβαια τὴν χρονιά, ἀλλὰ περνοῦσε καὶ φοβερὲς ταλαιπωρίες. Ὅταν πλησίαζε ἡ ἄλλη χρονιά τὸν ρῶταγε:

— Μήπως θέλεις νὰ Ξαναπᾶς σχολεῖο;

Κι ἂν ἔλεγε ναί, τὸν Ξανάστελνε. Ἐχομε παραδείγματα παιδιῶν ποὺ ἀρίστευσαν καὶ ἐγιναν καλοὶ ἐπιστήμονες. Καὶ τὴν παιδαγωγικὴ αὐτὴ μέθοδο τοῦ γέρου τὴ διηγοῦνταν μὲ ὑπερηφάνεια.

Αὐτὴ περίπου ἦταν ἡ παρέα ἢ καλύτερα τὸ μπλούκι, ὅπως τῶλεγαν.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

1. Ἄκου γέρου συμβουλὴ καὶ παι-
δεμένου γνώμη.

2. Ἄρνι ποὺ βλέπει ὁ Θεὸς ὁ λύ-
κος δὲν τὸ τρώει.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΜΑΣ (ΜΕΝΤΑΤΙ)

Τὸ Ἀμπελοχώρι, ὄρεινὸ χωριό, ποτὲ δὲν ἦταν εὐπορο. Οἱ κάτοικοί του, ἐκτὸς ὀλίγων, δὲν ἔπαιρναν ἀπὸ τὰ κτήματά τους οὔτε τὸ ψωμί Φανταστείτε,, νοικοκύρης ὑπολογίζονταν ἐκεῖνος ποὺ ἔπαιρνε ἀπὸ τὰ χωράφια του τὸ καλαμπόκι τῆς χρονιᾶς καὶ εἶχε ἓνα ζευγάρι βόδια καματιά-ρκα, λίγα γιδοπρόβατα καὶ ἓνα ἀμπελάκι. Οἱ πολλοὶ ἦταν κτίστες καὶ παρ' ὄλο, τότε ταξίδευαν 8-9 μῆνες τὸ χρόνο πολλές φορές δὲν κατόρθωναν νὰ οἰκονομοῦν τ' ἀπαραίτητα γιὰ τὴν συντήρηση τῶν οἰκογενειῶν τους.

Φτώχεια λοιπόν. . . , ἀλλὰ ὄχι μὲ τὸ σακί. . .

Ἦταν χρονιᾶς ἄγονες, ποὺ μερικοὶ γύριζαν ἀπὸ τὸ ταξίδι στὸ χωριὸ μὲ λίγα χρήματα καὶ ζοῦσαν μὲ δάνεια.

Αὐτὸ βέβαια δὲν συνέβαινε σ' ὄλους, γιὰτὶ οἱ τυχεροὶ κι ἐπιτήδαιοι ὑπῆρχαν καὶ τότε ὅπως καὶ πάντοτε.

Πολὺ δύσκολα, μπορούσε ὁ καθένας νὰ δημιουργήσῃ καλὸ νοικοκυριὸ καὶ περισσότερο νὰ κτίσῃ ἓνα σπιτάκι.

Καὶ ὅμως. . . ὄλα γινόταν μὲ τὴν ἀλληλοβοήθεια, τὸ «μεντάτι» ὅπως τὸ ἔλεγαν.

Ὅταν κάποιος ἀποφάσιζε νὰ κτίσῃ σπιτί, δὲν ὑπολόγιζε μόνο τὴ δύναμεις του, ἀλλὰ καὶ ὄλους τοὺς χωριανούς ποὺ θὰ τὸν βοηθοῦσαν ἀπλήρωτοι.

Ἐὰν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα γιὰ τοὺς μαστόρους, τ' ἄλλα ἦταν εὐκόλα καὶ σίγουρα. Ὅλα γινόταν μὲ μεντάτι.

Τὸ μεντάτι γινόταν τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτὲς ποὺ ἦταν ἀργία. Ἀποβραδὶς ὁ νοικοκύρης περνοῦσε σ' ὄλα τὰ σπιτία τοῦ χωριοῦ, εἰδοποι-οῦσε πὼς αὔριο θὰ ἔχει μεντάτι γιὰ τὴ μεταφορὰ τῆς πέτρας ἀπὸ τὸ μαντέμι ποὺ ἦταν στὸ Κορφόβουνο π.χ. καὶ παρακαλοῦσε, ἐὰν ἔχουν τὴν καλωσύνη νὰ τὸν βοηθήσουν. Ὅλοι τὸ πρῶτὴ πήγαιναν στὴν ἐκκλησία, ἄναβαν κεράκι, καὶ μετὰ τὴ λειτουργία γύριζαν σπιτί τους νὰ ἐτοι-μαστοῦν γιὰ τὸ μεντάτι.

Σὲ λίγη ὥρα χτυποῦσε ἡ καμπάνα. σημάδι ποὺ ἀρχίζει τὸ μεντάτι. Ὅλοι οἱ ἄνδρες μὲ τὸ φορτηγὰ ζῶα ὅσοι εἶχαν καὶ οἱ γυναῖκες μὲ τὰ κορίτσια, ντυμένες τὰ συγκούνια, μὲ τὶς τριχὲς στὰ χέρια, ξεκινοῦσαν μὲ χαρὰ γιὰ τὸ μαντέμι.

Ἐκεῖ περιμέναν 5-10 ἄνδρες, γεροδεμένοι, γιὰ τὸ φόρτωμα τῆς

πέτρας. Φάλαγγες από φορτωμένες γυναίκες πηγαινόερχονταν, χαρούμενες με τραγούδια και άστεϊα... Σωσιτό μελισσοολῖ... .

Αὐτὸ κρατοῦσε ὥρες, ὥσπου νὰ σηκωθοῦν ὅλες οἱ βγαλμένες πέτρες... Μετὰ τὴν τελευταία στρατιά, ὅλοι συγκεντρώνονταν στὴν καλύβα τοῦ νοικοκύρη γιὰ φαγητό.

Ἔτοιμα τὰ νόστιμα καὶ ἀπλὰ φαγητὰ στὰ τραπέζια καὶ οἱ στραπαδάδες γεμᾶτοι ἀπὸ σκλουπιώτικο κοκκινέλι.

Ἐτρωγαν, τραγουδοῦσαν καὶ πολλὲς φορὲς ἔστηναν χορὸ στὴν αὐλὴ, ἐνῶ οἱ εὐχὲς «καλὰ σχολάσματα» ἔδιναν κι ἔπαιρναν. Στους πολὺ φτωχοὺς καὶ τὸ χτίσιμο τοῦ σπιτιοῦ γινόταν πάλι μὲ τὸ μεντάτι.

Τὸ μεντάτι γινόταν γιὰ ὅλους καὶ πολλὲς φορὲς. Ἄλλοτε γιὰ μεταφορὰ τῆς πλάκας τῆς στέγης ἄλλοτε γιὰ τὴ μεταφορὰ τῆς ξυλείας, ἄλλοτε γιὰ τὸ ὄργωμα ἢ τὴ σπορὰ τοῦ χωραφιοῦ τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ ἄλλοτε γιὰ τὴν μεταφορὰ τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἀπὸ τοὺς ἀγρούς.

Ἀκόμα πολλοί, ἰδίως οἱ συγγενεῖς, βοηθοῦσαν στὸ γύρισμα τῶν σταφυλιῶν.

Τὰ βράδια τοῦ Φθινόπωρου ὅσοι εἶχαν πολλὰ καλαμπόκια γιὰ ξεφλούδιμα ἢ κοπέλες ποὺ ἐτοίμαζαν τὰ προικιά τους, καλοῦσαν σὲ βοήθεια συγγενεῖς, γειτόνους καὶ φίλους.

Ἐργαζόταν πολλὲς φορὲς ὅλη τὴ νύχτα καὶ τελείωναν ὅλες αὐτὲς τὲς δουλειές.

Ἐτρωγαν ἐκεῖ καὶ κάπου κάπου ἔπιναν καὶ κανένα καφέ γιὰ νὰ μὴν τοὺς πιάσει ἡ νύστα.

Γέμιζε τὸ σπίτι ἀπὸ γέλια, τραγούδια, ἀστεῖα καὶ πειράγματα. Ζωὴ ἀπλῆ, ἀγνή καὶ χαρούμενη. Χαρὰ Θεοῦ.

Σιγὰ - οἰγὰ ὅμως μὲ τὸν καιρὸ, τὸ εὐλογημένο αὐτὸ ἔθιμο τὸ τόσο ὠφέλιμο, ἄρχισε νὰ ξεφτίζει ὥσπου χάθηκε... ἔμεινε μόνο νὰ μολογιέται.

«... Ἄλλαξαν πλέον οἱ καιροὶ

δὲν εἶναι ὅπως πρῶτα,

ὅλοι κοντὰ ποὺ ζούσαμε

καὶ εἶχαμε μιὰ πόρτα».

ΔΗΜ. ΤΟΛΗΣ

ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Ο ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ

Τò 1980, θέ νά μείνει τυχερό
γιατί έβγαλε τò Σκλούπιο περιοδικό.
Τò όνόμασαν «καθρέπτη»
ός οί ιδρυτές οί πρώτοι.
Τώρα... τρίτο φύλλο βγαίνει:
καί πολύ καλά πηγαίνει.
Έπρός, έμπρός λοιπόν παιδιά
στείλετε όλοι τά γραπτά,
όλικό για τή γραφή του
καί μαζί τή σύνταξή του.
Δασκάλοι μας, καθηγητές
έπιστήμονες, φοιτητές
όλοι δώστε τò παρόν
καί ούδεις, ούδεις άπών...
Νά κρατήσει: καί νά ζήσει:
καί νά τά έκατοχρονήσει.

Δημ. Τόλης

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

Θέλω τ' ἀψήλου ν' ἀνεβῶ
ραχοῦλες νὰ περάσω
καὶ στὴν κορφοῦλα τ' Ἀηλιὰ
μὲ τὴν αὐγὴ νὰ φτάσω

καὶ μέσ' στὸ γλυκοχάραμα
στοῦ κούκου τὴ φωνὴ
καὶ στ' ἀηδονιοῦ τὸ λάλημα
ὁ ἥλιος νὰ φανεῖ

καὶ νάταν μεσ' στὰ χέρια μου
σφιχτὰ νὰ τὸν κρατῶ
μὴ τύχει ἢ δύση καὶ φανεῖ
ὅταν θὰ σὲ κοιτῶ

Νὰ σὲ κοιτῶ νὰ σὲ κοιτῶ
καὶ νὰ μὴ σὲ χορταίνω
Ἄμπελοχώρι, ἄμορφο
χωριό μου ἀγαπημένε

Μὲ τὸ ψηλὸ καμπαναριό
τὰ ἄμορφα σπιτάκια
τὴ ζηλευτὴ πλατεῖα σου
τὰ φιδωτὰ δρομάκια

Μὲ τὸ σχολειό, τὴν Ἐκκλησιὰ
ὅπου δὲν ἔχουν ταίρι
λές κ' ὄλα ἐκεῖ σοῦ τάβαλε
μέγα ζωγράφου χέρι

Μὲ τὰ λαγκάδια ἀντικρῶ
καὶ τὰ νερά νὰ τρέχουν
μὲ τὰ φαράγγια τὰ τρανά
ποῦ τελειωμὸ δὲν ἔχουν

Τὰ ἀμπέλια τὰ πλατύφυλλα
δίπλα σου ἀπλωμένα
ὄλα τους καταπράσινα
σταφύλια φορτωμένα.

Ἄμπελοχώρι, ἄμορφο
χωριό μου ἀγαπημένε
νὰ σὲ κοιτῶ νὰ σὲ κοιτῶ
καὶ νὰ μὴ σὲ χορταίνω

γιατὶ τῆς μοίρας τὸ στρατὶ
μὲ ἔφερε στὰ ξένα
νοσταλγημένο μου χωριό
πάντα μακριὰ ἀπὸ σένα

Μὰ ἐμένα πάντα ἢ σκέψη μου
ὅταν τὸ πουλὶ πετάει:
μέσ' στὸ χωριό, τοὺς χωριανούς
παντοτινὰ γυρνάει:

Κολότυχοί μου χωριανοί
καλότυχοι ἀνθρώποι
ἄχ νάτανε ὅταν τὸ χωριό
ὄλου τοῦ κόσμου οἱ τόποι:

X. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Γ Ν Ω Σ Τ Ο Π Ο Ι Η Σ Η

Σὰς κάνουμε γνωστὸ ὅτι μετὰ τὸ κλείσιμο τοῦ σχολείου μας τὸ ἄρχειο καὶ τὸ μαθητολόγιο παραδόθηκαν στὸ Δ)ντὴ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Πραμάντων.

Ἐποτρὴν ἀπ' αὐτὸ γιὰ ὁποιαδήποτε πληροφορία ἢ ἔκδοση πιστοποιητικοῦ σπουδῶν, νὰ ἀπευθύνεσθε στὸ Δ)ντὴ τοῦ παραπάνω σχολείου.

ΚΑΔΡΕΠΤΗΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Μεγάλη κοσμοσυρροή παρατηρήθηκε φέτος στο χωριό τις γιορτές του Πάσχα. Γέμισε ή εκκλησιά και θύμιζε τόν παλιό καλό καιρό που ήταν όλα του τὰ σπίτια γεμάτα ανθρώπους, και που οι γυναίκες δὲν χώραγαν στο «γυναϊκειο» και πολλές ανέβαιναν στὸν «γυναϊκωνίτη» νὰ παρακολουθήσουν τὴ θεία λειτουργία.

Αὐτὸς ὁ κόσμος λοιπὸν πού ξεκίνησε νὰ κάνει Πάσχα στὸ χωριό εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ βρεῖ ἕνα χειμῶνα χωρὶς προηγούμενο μὲ δυνατό κρύο και μὲ χιόνι πού οἱ νιφάδες του ἦταν σὰν τηγανίτες ὅπως χαρακτηριστικά εἶπε κάποιος στὸ μαγαζί!

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἦταν ὁμορφα. Μιά ὁμορφιά πού τὴν ἔδινε ἡ γνώριμη εἰκόνα τοῦ χωριοῦ, μὲ τὴν ἀναμνήσεις τοῦ καθενὸς, τὰ γελαστὰ πρόσωπα — καθαρὰ χωριάτικο στοιχείο — ὁ χτύπος τῆς καμπάνας, ἡ γλυκειὰ φωνὴ τοῦ παπᾶ μας, τὸ «κυργιελήσον», καὶ τόσα ἄλλα.

Ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ φθάνει βασικά ἀπὸ τὴν Μ. Πέμπτη τὴ δὲ Μ. Παρασκευὴ ἢ ἐκκλησιά γέμισε καὶ ἡ «Ζωὴ ἐν τάφῳ» φάληθηκε ἀπὸ πολλὲς παρέες.

Τὸ βράδυ στὴν Ἀνάσταση (ἔδῳ σγμεινώνουμε πὼς ἡ Ἀνάσταση ἀπὸ τὸ 1978 δὲν βγαίνει: στίς 2 τὴ νύχτα ἀλλὰ στίς 12 ὕστερα ἀπὸ αἴτηση τῆς Κοινότητος καὶ ἔγκριση ἀπὸ τὴ Μητρόπολη), φεγγοδόλαγε ἡ ἐκκλησιά καὶ ὁ Χριστὸς Ἀναστήθηκε σ' ὅλη τὴ με-

γαλοπρέπεια καὶ μέσα στοὺς ἀναστάσιμους ὕμνους πού ἔφελνε τὸ ἐκκλησιασμα μαζί μὲ τὸν παπᾶ καὶ τοὺς ψάλτες.

Γιὰ χορὸ στὴν πλατεία δὲν γινόταν λόγος γιατί καὶ κρύο πολὺ ἔκανε καὶ ἔργακα δὲν ὑπῆρχαν. Τὴν τρίτη ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς, παρ' ὅλο τὸ κρύο, ὁ κόσμος χόρεψε τὰ πατροπαράδοτα «ματάκια» καθὼς καὶ ἄλλα παλιὰ τραγούδια σὲ γενικὸ χορὸ.

Ἀξιωμαίωτο γεγονός τῆς φετινῆς Λαμπρῆς ἦταν ὁ χορὸς τῶν νέων τοῦ χωριοῦ. Οἱ νέοι μας μὲ ζηλευτὴ τάξη, ὀργάνωσαν τὸ βράδυ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, χορὸ στὴν αἴθουσα τοῦ Σχολείου μας. Μὲ ἀφθονο κέφι: τὸ ὁμορφο αὐτὸ γλέντι κράτησε ὡς τὸ πρωί.

Τὴν Κυριακὴ τὸ βράδυ ἔγινε στὸ Σχολεῖο προβολὴ κινηματογραφικῶν ταινιῶν ἀπὸ τὸ Σύλλογο μὲ θέματα, τὸ χωριό, τὴν ἐκδρομὴ στὴ Βουλγαρία καὶ τὸ κόψιμο τῆς πίττας (ὁ Σύλλογος διαθέτει δικὴ του μηχανὴ λήψεως καὶ προβολῆς ἀπὸ τὸ 1979). Ἡ προσέλευση τῶν χωριανῶν γιὰ τὴν παρακολούθηση ἦταν τέτοια πού ἔγιναν δυὸ προβολές, μία γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ μία γιὰ τίς γυναῖκες.

Ἀξίζει νὰ ἀναφερθεῖ ἐδῶ ὅτι ἡ ψησταριά τοῦ Πάνου Πραμαντιώτη λειτούργησε κανονικά καὶ φαίνεται πὼς θὰ πετύχει: στὴν ἀποστολὴ τῆς Ἐντύπωση προκάλεσε σ' ὅλους, ὁ ἀ-

διανοήτος για την περιχή εξοπλισμός της.

Αυτά σε γενικές γραμμές από την φτεινή Λαμπρή στο χωριό, όπου η μεγάλη κομισσοροή έδωσε την αφορμή να γίνουν πολλές συζητήσεις και να δοθούν υποσχέσεις για το ξανκντάμωμα στο χωριό τις μεγάλες γιορτές.

Τα τελευταία χρόνια η γιορτή της Αγίας Τριάδας παίρνει μορφή πανηγυριού. Έτσι και φέτος πολλοί Σκλουπιώτες μαζεύτηκαν στο γραφικό έκκλησάκι, όπου παρακολούθησαν την θεία λειτουργία.

Όταν άπολυσε η εκκλησία, στήθηκε χορός με όργανα που ήρθαν από τους Ραφταναίους. Το γλέντι συνεχίστηκε στο χωριό, όπου η ταβέρνα του Πάνου Πραμαντιώτη πρόσφερε έκλεκτο μεζέ και ποτά. Οί Σκλουπιώτες έφαγαν, ήπιαν και τραγούδησαν παλιά σκλουπιώτικα τραγούδια. Άκολούθησε χορός στην κωραφιά με πολύ κέφι μέχρι το σούρουπο.

Στα Γιάννινα παρατηρείται μεγάλη αθλητική κίνηση με σκοπό τη δημιουργία μιας δυνατής ποδοσφαιρικής

ομάδας και μιας ομάδας βόλεϋ. Για την συγκρότηση της ομάδας διεξάγονται ήδη κάθε Σαββατοκύριο αγωνες στο γήπεδο Σταυρακίου μεταξύ των χωριανών μας νέων κάτω των 30 χρονών και των «νέων» άνω των 30. Οί νέοι με την δύναμη και οί «νέοι» με την πείρα τους κάνουν τα παιγνίδια ενδιαφέροντα. Τα παρακολουθούν δέ και χωριανοί μας θεατές που διασκεδάζουν με αρκετές άστείες φάσεις.

Οί άγωνες γίνονται με όλους τους κανονισμούς και με επαγγελματία δικιτητή (Γιώργος Κων. Τζοβάρας). Κατά σύμπτωση τα μέχρι στιγμής σκόρ λήξανε ισόπαλα.

Για την ιστορία αναφέρουμε αυτούς που παίρνουν μέρος στην ομάδα των άνω των τριάντα. Πάνος Παπαδημητρίου (τερματοφύλακας), Νίκος Άλ. Άναστασίου, Χρήστος Ε. Σιώτος, Νίκος Σ. Ήξάρχος, Γιώργος Ε. Σιώτος, Ίωάννης Ε. Παπαϊωάννου, Παντελής Χαρ. Μπαλωμένος, Κώστας Ε. Σιώτος, Χριστόφορος Άπ. Κόκκινος, Νίκος Ι. Βλάχας, Κώστας Δ. Νουτσόπουλος, Νίκος Ι. Γέροντας, Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου, Νίκος Δ. Σιώτος, Μιχάλης Δ. Νουτσόπουλος, Νίκος Χρ. Βλάχας.

Πάντως κοινή διαπίστωση είναι πως η «κωραφιά» ανέδειξε πάρα πολλά ταλέντα που δέν αξιοποιήθηκαν...

17 ΙΟΥΝΙΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ἡ 17 Ἰουνίου γιορτάζεται παγκόσμια σάν μέρα τοῦ παιδιοῦ. Πέρσι τὸ 1979 γιορτάστηκε σάν ἔτος τοῦ παιδιοῦ σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Στις 20 Νοέμβρη τοῦ 1959 στήν Γενική Συνέλευση τοῦ ΟΗΕ ψηφίστηκε ἡ Διακήρυξη γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ. Οἱ βασικὲς ἀρχὲς τῆς διακήρυξης ἀναφέρονται στήν ὀλική, πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ ἀνάπτυξη τῶν παιδιῶν.

Ἡ διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ θέλει: τὰ παιδιά νὰ μεγαλώσουν καὶ νὰ ζήσουν σ' ἓνα κόσμο χωρὶς ἄγχος, μὲ τὴν φροντίδα καὶ τὴν ἀγάπη τῆς κοινωνίας, μόρφωση γιὰ ὅλα τὰ παιδιά, χωρὶς ἀνάγκη γιὰ δουλειά, νὰ ζήσουν σ' ἓνα κόσμο εἰρηνικό χωρὶς πολέμους.

Τὰ ἴδια περίπου θέλει καὶ ἓνα παιδί τῆς Ἀθήνας, ὅταν τὸ ρώτησαν τί ἤθελε ν' ἀλλάξει στὴ ζωὴ του, πῶς θάθελε τὸν κόσμο, ἀπάντησε: «Θέλω νὰ μὴν φτιάχνουν συνέχεια βόπλα, γιὰτὶ ἐμεῖς φοβόμαστε τὸν πόλεμο. Νὰ μαθαίνουμε καλύτερα γράμματα στὸ σχολεῖο. Θέλω παιχνιδότυπους γιὰ νὰ μπορῶ νὰ παίζω, νὰ κάνω ποδήλατο χωρὶς φόβο πῶς θὰ με πατήσει κανένα αὐτοκίνητο. Θέλω νὰ ζήσω εὐτυχισμένος, ὅπως ὅλα τὰ παιδιά τοῦ κόσμου, σ' ἓνα κόσμο εἰρηνικό».

Ἄλλὰ παρ' ὅτι πέρασαν τόσα χρόνα ἀπ' τὴν διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ, παρ' ὅλες τὶς ἀπερώσεις καὶ τὶς γιορτὲς γιὰ τὰ παιδιά ἡ ἀγά-

πη καὶ ἡ φροντίδα γι' αὐτὰ δὲν ὑπάρχει. «Τὰ παιδιά συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν εἰδῶν πού κινδυνεύουν» ὅπως εἶπε ἡ Γιούνισεφ.

Παρακάτω θὰ δοῦμε μερικὰ στατιστικὰ στοιχεῖα, διεθνή, πού φαίνεται καθαρά τὸ «ἐνδιαφέρον» τῆς κοινωνίας γιὰ τὸ παιδί.

— Δέκα πέντε ἑκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο στὶς ὑπὸ ἀνάπτυξη χώρες καὶ πέντε ἑκατομμύρια στὶς ἀναπτυγμένες.

— Πέντε χιλιάδες Ἀμερικανόπουλα αὐτοκτονοῦν κάθε χρόνο.

— Τριακόσια πενήντα ἑκατομμύρια μαστίζονται ἀπὸ πείνα σ' ὅλο τὸν κόσμο.

— Ὑπολογίζεται ὅτι τὸ 40% τῶν σπαστικῶν παιδιῶν καὶ τὸ 80% τῶν τυφλῶν μπόρουν νὰ προληφθοῦν ἀν ἐφαρμοσθεῖ σωστὰ ἡ προληπτικὴ ὑγιεινή.

— Μὲ στοιχεῖα τῆς Διεθνoῦς Ὁργάνωσης Ἐργασίας (ΔΟΕ) πού ἐδρεῖε στὴ Γενεύη σ' ὅλο τὸν κόσμο ἐργάζονται: πάνω ἀπὸ 25 ἑκατομμ. παιδιά κάτω τῶν 15 χρονῶν ἑκατομμύρια ἀπ' αὐτὰ ἐργάζονται: κάτω ἀπὸ φοβερὲς συνθήκες γιὰ τὴν ἡλικία τους μέσα στὰ ἐργοστάσια ὅπου οἱ πρέσες κόβουν δάκτυλα, ἡ ἀτμόσφαιρα δηλητηριάζει: τὰ πνευμόνια τους.

— Πολλὰ παιδιά σ' ὅλο τὸν κόσμο ὑποσιτίζονται, ζοῦν καὶ μεγαλώνουν κάτω ἀπὸ ἄθλιες συνθήκες στὴν ἀμάθεια καὶ τὴν ἀγραμματοσύνη.

— Ὑπάρχει ἀνάγκη σήμερα ἡ κοινωνία

νά νά φροντίσει: γι' ατά παιδιά, γι' ατί είναι: ή ζωή και ή ελπίδα του κόσμου. Ίδιαίτερα κάθε κοινωνία, κάθε πολιτεία νά φροντίσει: νά δώσει: παιδεία, κοινωνική ασφάλιση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δημιουργία παιδικών σταθμών και ιδρυμάτων, χωρίς διακρίσεις.

Ή Σύλλογος των Ἀπανταχού Ἀμπελοχωριτών πέσει: γιόρτασε στο χωριό μας τήν ἑτος το παιδιού, σέ μιὰ ώρα ἐκδήλωση.

Ἐμεῖς μέσα ἀπό τίς στήλες του περιοδικού «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ» θέλουμε νά θυμίζουμε ότι ή 1η Ἰουνίου είναι: μία παγκόσμια γιορτή ἀφιερωμένη στο παιδί, σ' αὐτό που πρέπει: νά φροντίζουν όλες οἱ κοινωνίες νά μπορεί νά μεγαλώσει: μέσα σ' ἕνα κόσμο χωρίς ἄγχος και πολέμους μέσα σ' ἕνα κόσμο εἰρηνικό.

Γιώργος Δ. Ἀναστασίου
Ἐκπ) κός Τεχ) γος Πολ. Μηχανικός

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Νοῦς τετράγωνος

— Είναι: ἕνα καλό ἄλογο. Μπορεῖ νά τρέξει: 10 χιλιόμετρα χωρίς νά σταματήσει. Θέλεις νά τήν ἀγοράσεις;

— Δέν μου κάνει. Ἐέρεις... κατωϊκό ὄχτώ χιλιόμετρα μακριά ἀπό τήν μέρος που ἐργάζομαι: κι ἔτσι: ἂν τήν ἀγοράσω θά εἶμαι: ὑποχρεωμένος νά γυρίζω πίσω δυό χιλιόμετρα μέ τήν πόδια.

Λογικόν

— Ὁ Δεκανέας: Ὅταν σημαδεύεις γιατί κλείνεις τήν ἕνα μάτι;

— Ὁ Νεοσύλλεκτος: Γιατί ἂν τήν ἐκλείνῃ και τήν δύο δέν θάδλεπα.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Ἁ δαίμονας του τυπογραφείου ἔβαλε τήν οὔρα του και στο περιοδικό μας. Ἐτσι: στο προηγούμενο τεύχος μας ἔγιναν τήν παρακάτω τυπογραφικά λάθη τήν ὅποια σάς παρακαλοῦμε νά διορθώσετε μόνοι σας.

1.— Σελ. 6 στήλη δεύτερη γράφεται: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΤΣΟΥΡΑΣ ἀντί του σωστοῦ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΩΣΤΑΔΗΜΑΣ.

2.— Σελ. 24 (ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ) γράφεται: χρονολογία θανάτου του Στ. Ἀλεξίου ή 19 - 1 - 1989 ἀντί του σωστοῦ 19 - 1 - 1980.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου Ἀμπελοχωρίου εὐχαριστεῖ τὸν κ. Νομάρχη γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔδειξε γιὰ τὸ δρόμο Ἀμπελοχώρι - Πολίτσα κατὰ τὴν πρόσφατη ἐπίσκεψή του στὸ Γραφεῖο.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Οἱ ἄσχημες καιρικές συνθήκες ποὺ ἐπικράτησαν στὸ φετεινὸ Πάσχα δὲν ἐμπόδισαν τὸ σύνολο τῶν χωριανῶν μας, ποὺ κατοικοῦν στὰ Γιάννινα καὶ στὴν Ἀθήνα, νὰ μεταβοῦν στὸ χωριό, γιὰ νὰ τσουγκρίσουν τὰ Πασχαλινὰ αὐγά τους καὶ νὰ ξεχάσουν ἔστω καὶ γιὰ λίγο τὶς πολυθρόνες πόλεις, ποὺ ζοῦν.

Τὴν πρώτη μέρα τοῦ Πάσχα καὶ στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων τοῦ Σχολείου μας, ἔγινε κινηματογραφικὴ προβολὴ ἀπὸ τὴ δραστηριότητα τοῦ Συλλόγου ἀπὸ τὸν περασμένο χρόνο.

Ἐπειδὴ ἡ συμμετοχὴ τῶν χωριανῶν ἦταν καθολικὴ καὶ λόγω τοῦ περιορισμένου χώρου τῆς αἴθουσας ἡ προβολὴ ἔγινε σὲ δύο φάσεις.

Ὅλο: οἱ χωριανοὶ καὶ ἰδίᾳ οἱ γέροντες τοῦ χωριοῦ μας ἀποχώρησαν κατενθουσιασμένοι ἀπ' ὅσα εἶδαν καὶ παρακάλεσαν τὸ Δ.Σ. νὰ πραγματοποιεῖ συχνὰ παρόμοιες ἐκδηλώσεις ἐνημερώσεως στὸ χωριό.

Τὴ δευτέρη μέρα τοῦ Πάσχα καὶ μὲ πρωτοβουλία τῶν νέων τοῦ χωριοῦ μας διοργανώθηκε ἕνα θαυμάσιο γλέντι.

Γονεῖς τῶν παιδιῶν, ξένοι ἄνθρω-

ποι μικρὰ παιδιά ὅλο: ἔτρεξαν νὰ βοηθήσουν γιὰ τὴν ἀριότερη καὶ καλύτερη ὀργάνωση τοῦ χοροῦ.

Πρὶν ἀρχίσει τὸ γλέντι: χαϊρέτησαν τὴν ἐκδήλωση τῶν νέων, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἐκ μέρους τοῦ Δ.Σ. καὶ στὴ συνέχεια ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος ἐκ μέρους τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων οἱ δύο Πρόεδροι τόνισαν: «Χαιρετίζουμε μὲ ἐνθουσιασμὸ τὴν πρωτοβουλία αὐτὴ τῆς νεολαίας τοῦ χωριοῦ μας, γιὰ τὴν ἀποψινὴ ἐκδήλωση, ποὺ εἶναι ἀνεξάρτητη τῆς οἰκογενειακῆς προέλευσης, ἀνεξάρτητη πολιτικῆς ἔκφρασης... τέλος εὐχήθηκαν τὴ συνέχισι τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ καὶ τὴ μετάδοσι στους μεταγενέστερους. Στὴ συνέχεια ἀντιπροσωπεῖα μικρῶν παιδιῶν ἡλικίας κάτω τῶν 12 ἐτῶν προσέφεραν συμβολικά μικρὰ ποσὰ χρημάτων καὶ τοὺς εὐχήθηκαν καλὴ διασκέδαση.

Μέλος τῆς ὀργανώτριας Ἐπιτροπῆς το ὕχοροῦ, εὐχαρίστησε ὅλους ὁσους συνέβαλαν στὴν ὀργάνωση τοῦ χοροῦ καὶ ἀνέπτυξε μὲ λίγα λόγια τοὺς ἀπώτερους σκοποὺς ποὺ ἐξυπηρετεῖ ὁ χορὸς τῶν νέων τοῦ χωριοῦ μας.

Πρωτομαγιάτικη ἐκδρομὴ πραγματοποιήσε ὁ Σύλλογός μας στὸ φυλάκιο Κακαβιάς - Κτίσματα. Πάνω ἀπὸ 130 μέλη τοῦ Συλλόγου ἔλαβαν μέρος στὴν ἐκδρομὴ αὐτὴ.

Κατ' ἀρχὴν τὰ μέλη πέρασαν λίγες

ευχάριστοι ὄρες συντροφιά με τοὺς φρουρούς τῆς πατρίδας μας καὶ ἀφοῦ προσέφεραν σὲ ἔνδειξι, ἀγάπης, συμβολικά δῶρα ὀλοκλήρωσαν τὴν πρωτομαγιάτικη ἐκδήλωση στὸ ἄμφοχωριὸ τοῦ Πωγωνίου, τὰ Κτίσματα, ὅπου παρέμειναν, διασκεδάζοντας ὅλη τὴν ὑπόλοιπη μέρα. Ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Συλλόγου τινίστηκε ἡ ἱστορική σημασία τῆς μέρας αὐτῆς καὶ τὸ καθήκον τοῦ κάθε ἐργαζόμενου, πρὸς αὐτοὺς ποὺ πρῶτα πάλαιψαν γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς ἐργατικῆς τάξης.

Πρωτομαγιάτικη ἐπίσης ἐκδρομὴ στοὺς Δελφούς πραγματοποιήσε καὶ τὸ κλιμάκιο τοῦ Συλλόγου μας, ποὺ ἐδρεύει στὴν Ἀθήνα. Καὶ ἐκεῖ ὑπῆρξε μεγάλη συμμετοχὴ τῶν μελῶν καὶ πάνω ἀπὸ 100 ἄτομα ἔλαβαν μέρος στὴν ἐκδήλωση αὐτή.

ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

1. Γιὰ τὸ δρόμο Κτιστάδων - Ἀμπελοχωρίου ἡ Νομαρχία Ἰωαννίνων διέθεσε 1.000.000 δρχ. ἀπὸ τὸ Περιφερειακὸ Πρόγραμμα Δημῶσιων Ἐπενδύσεων.

Με τὴν πίστωση αὐτὴ ἀσφαλτοστρώθηκε ἓνα τμήμα τοῦ δρόμου ἀπὸ Κτιστάδες μέχρι Διάσελο (περίπου 1.000 μ.).

Ἐπίσης ἀσφαλτοστρώθηκε καὶ ἓνα τμήμα δρόμου μέσα στὸ Ἀμπελοχώρι.

Ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ, εὐχαριστοῦμε τὸ Δ) ντὴ Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν Κ. Βήχα ἐπιθεωρητὴ Δ.Ε. γιὰ τὸ ἀμέριστο ἐνδιαφέρον του καὶ τὸν ἀνάδοχο κατασκευαστὴ τοῦ ἔργου συγχωριανὸ μας Γιάννη Παπαϊωάννου.

Ἐλπίζουμε ἡ Νομαρχία Ἰωαννίνων τὸ ἐρχόμενο ἔτος νὰ ἐγκρίνει σχετικὴ πίστωση γιὰ τὴ συνέχιση καὶ ὀλοκλήρωση τῆς ἀσφαλτοστρώσεως τοῦ δρόμου.

2. Ἡ Νομαρχία Ἰωαννίνων, διέθεσε πίστωση 500.000 δρχ. γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὕδραγωγείου τῆς Κοινότητος. Ἀπὸ ὅτι μᾶς εἶπαν οἱ ἀρμόδιοι πρόκειται νὰ συνταχθεῖ μελέτη γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τμήματος πλαστικῶν σωληνώσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ ὕδραγωγείου με σκοπὸ νὰ ἀντικατασταθῶν με σιδερωσολῆνες.

3. Ἐπανάρχισαν καὶ πάλι φέτος οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ δρόμου πρὸς Πολιτσά.

Ἡ Κοινότης διέθεσε γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ 100.000 δρχ. γιὰ τὴν προμήθεια ὑγρῶν καυσίμων.

Τὸ Δ.Σ. καὶ τὰ Μέλη τοῦ Συλλόγου εὐχαριστοῦν τὸ συγχωριανὸ μας Χρῆστο Δημησθένους Ἀλεξίου γιὰτὶ διέθεσε τὸν προωθητήρα καὶ πέρυσιν καὶ φέτος γιὰ τὴ διάνοιξη τοῦ δρόμου.

Ἐπίσης εὐχαριστεῖ τὸν κ. Λευτέρη Καλογιάννη ὁ ὁποῖος ἔθεσε στὴ διάθεσή μας τὸν χειριστὴ τοῦ προωθητήρα.

Ἦδη ὁ δρόμος σὲ λίγες μέρες τελειώνει: χάρη στὶς φιλότιμες προσπάθειες τοῦ ἐξαιρέτου χειριστῆ.

Γιὰ τὴν ἐξεύρεση πιστώσεως πρὸς ὀλοκλήρωση τοῦ ἔργου, ὁ Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος Ραφταναίων καὶ τὸ Προεδρεῖο τοῦ Συλλόγου μας, ἐπισκέπηκαν τὸν κ. Νομάρχη καὶ ἀφοῦ τοῦ ἐξέθεσαν τὸ ὅλο θέμα τὸν παρακάλεσαν νὰ συμβάλει καὶ ἡ Πολιτεία στὶς

προσπάθειές μας προκειμένου να ολοκληρωθεί ο δρόμος προς την Πολιτσαΐ.

Για το σκοπό αυτό του επέδωσαν το παρακάτω έγγραφο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΟΥ
Άμπελοχώρι 16 Ιουνίου 1980
Αριθ. Πρωτ. 147

Π Ρ Ο Σ

Διεύθυνση Γεωργίας

Ιωάννινα

ΘΕΜΑ: Περί χορηγήσεως πιστώσεως για τη διά-
νοιξη αγροτικής οδοῦ
προς Πολιτσαΐ.

— — —

Σας κάνουμε γνωστά τα κάτωθι:

1) Στη θέση «Πολιτσαΐ» της κοινότητάς μας υπάρχει αγροτική περιοχή 250 - 300 στρεμμάτων ή οποία απέχει περί τα έξι χιλιόμετρα από την κοινότητα Άμπελοχωρίου.

2) Με έξοδα της κοινότητας και με συμμετοχή του Συλλόγου, χρησιμοποιώντας και ιδιωτικό προωθητήρα που μας διέτεθη δωρεάν από τον συγχωριανό μας Χρ. Άλεξίου, διανοίξαμε περί τα τρία (3) χιλιόμετρα.

3) Έπειδή η κοινότητά μας

είναι έντελῶς άπορη και είναι αδύνατο έξ ιδίων πόρων να αντιμετωπίσει τα έξοδα προμηθειάς καυσίμων για τη συνέχιση της διανοίξεως, σας παρακαλούμε θερμά όπως εξετάσετε τη δυνατότητα έπιχορηγήσεως της κοινότητας με το ποσό των 100.000 δραχμών τουλάχιστο εκ προγράμματος άπόρων κοινοτήτων ή του περιφερειακού προγράμματος Δ.Ε. έτους 1980, προκειμένου να ολοκληρωθεί ή προσπάθειά μας και δοθεί στην καλλιέργεια μία σοβαρή έκταση ή όποία μένει άνεκμετάλλευτη έπειδή δέν συνδέεται με άμαξιτό δρόμο.

Δέν παραλείπουμε να σας άναφέρουμε ότι για τον αγροτικό αυτό δρόμο, έχει συνταχθεί άπό το Τεχνικό Γραφείο Ν. ΚΑΛΛΑΝΤΑΡΙΔΗ τεχνική μελέτη άπό πιστώσεις της ύπηρεσίας σας, τη χάραξη της όποίας τηρούμε με σχολαστικότητα.

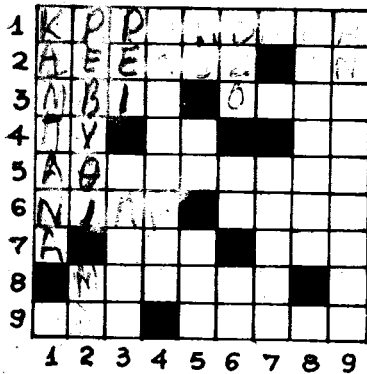
Συνημμένα σας ύποβάλλουμε σχεδιάγραμμα στο όποιο άπεικονίζεται ή περιοχή Πολιτσαΐς και ό προς διάνοιξη δρόμος.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας

Υ. Σ.

Λάβαμε την διαβεβαίωση του κ. Νομάρχη ότι ή Δ) νση Γεωργίας πολύ σύντομα θα μας ενισχύσει με το ποσό των 100.000 δρχ.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΓΙΑ ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΕΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Σκλουπιώτικη επωνυμία
 - 2α. Μὲ τὸ ἕνα...εἶμαστε στὸ NATO
 - β. Ἀνάποδη... μούντζα
 - 3α. Ὑπῆρχε καὶ τέτοια συμμαχία
 - β. Ἀγροτικά ἐργαλεία (ἀντίστροφα)
 - 4α. Σῆμα Τροχαίας στὸν πισινὸ τῶν
.....φορητῶν
 - β. Ἄρθρο
 - γ. Βυζαντινὴ νότα (ἀντίστροφα)
 5. Παράγει τίς καλύτερες ντομάτες
ἀλλὰ καὶ ἄπαχη γυναίκα
 - 6α. Εἶναι πολὺ βαριά αὐτὴ ἢ... στο-
λή (ἀντίστροφα)
 - β. ἔχει καὶ τὴν ἔννοια τῆς δοκιμῆς
(ἀντίστροφα)
 - 7α. Σῆμα αὐτοκινήτου διεθνῶν μετα-
φορῶν
 - β. Ὁ ἀριθμὸς 16
 8. Κυκλοφορεῖ μόνο τὴ νύχτα (αἰτ.)
 - 9α. Κτῆμα τοῦ ὀ... «Καθρέπτης»
(ἀρχικά)
 - β. καὶ ποιὸς Σκλουπιώτης δὲν τὴν
...κουβάλησε
- ### ΚΑΘΕΤΑ
1. Τί εἶναι αὐτὸ πού λαλεῖ... χει-

- μῶνα, καλοκαίρι: στὸν πλάτανο
τῆς χωραφιάς;
- 2α. Καφέσγιά ...νευρικούς
 - β. Ὅλα τὰ ἀρσενικά εἶναι γραμμέ-
να σ' αὐτὰ τὰ κιτάπια (ἀρχικά)
 - 3α. «Τὰ πάντα...» ἔλεγε ὁ Ἡράκλει-
τος
 - β. Συνηθισμένο δέντρο το ὕψωτοῦ
ἀλλὰ κουδαρίτικα... βρωμάει
 4. Τόπος ...ἀγαπούσεως
 - 5α. Τὰ τελευταία ἀπὸ τὸ τὸ...Σκλου-
πο
 - β. Μουσικὴ νότα
 - γ. Στρατιωτικὰ σπίτια
 - 6α. Ἀναδιπλασιαζόμενο ...ξεπουλάει
 - β. Φωνήεντα πού θυμίζουν Ἄρτα.
 - γ. Μουσικὴ νότα
 7. Ἄν δὲν τ' ἀκούσει ὁ Δεσπότης
δὲν γίνεσαι... παπάς
 8. Ἡρωας τοῦ '21
 9. Δὲν ἀνήκει σὲ κανένων ...νομικά
ἢ φοβάται μήπως μείνει: γιὰ τὸ
...ράφι.

ΛΥΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 1) ΡΟΚΙΣΙΟ 2 ΛΑΚΚΑ 3) α-ΚΡΑ-
ΣΙΑ, β-ΣΑ 4) α-ΑΟΣ, β-ΡΑ-ΓΧ
 - 5) α-ΙΤΙΑ β-ΝΤΑ 6) ΑΔΡΑΧΤΙ
 - 7) ΤΑ ΑΣΤΑΡΙΑ 8) α-ΤΙΚ β-ΑΣ
- #### ΚΑΘΕΤΑ
- 1) α-ΡΙΚΑ β-ΑΤΙ 2) ΡΟ-Γ-ΔΑ
 - 3) ΚΛΑΣΤΡΑ 4) α-ΙΑΣ β-ΤΣΑ-Γ
 - 5) α-ΣΚΙ β-ΑΧΤΙ 6) α-ΡΑΚΙ β-ΤΑΚ
 - 7) α-ΟΑ β-ΡΙΝΑ 8) α-ΤΙΣ β-ΙΑ
 - 9) ΤΡΑΧΑΝΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

Ο Γιάννης Ν. Πραμαντιώτης απέκτησε κόρη.

ΓΑΜΟΙ:

Τέλεσαν τους γάμους τους οί παρακάτω χωριανοί μας:

1. Ο Άποστόλης Ίωάν. Σιώτος με την Λίτσα Τζαλαλή από τα Γιάννινα.
2. Ο Χρήστος Άλέξη Ξεκάρφωτος με την Μαρία Σταθοκώστα από τη Φραγκόοκαλα Άγρινίου.
3. Ο Νίκος Ίωαν. Γέροντας με την Χρυσούλα Γιαννακοπούλου από τὸ Ἄνθοχώρι Μετσόβου.
4. Ἡ Ἄναστασία Νικ. Μπόχτη με τὸν Κων)νο Ράλπη ἀπὸ Μελιγούς Δωδώνης

.....Τ' ἀντρόγυνα πὸ ἔγιναν ν' ἀσπρίσουν νὰ γεράσουν.

